

DEN EUROPEISKE VELGEREN STÅR BAK EUs ENERGI- OG KLIMAPOLITIKK

Mange ganger får eller tar lobbyister æren for europeisk politikk – men denne gangen er det velgeren som bør ha hovedæren.

Under toppmøter i Brussel er det spennende å være i byen med helikopter, veisperringer og limousiner med politiekskorte.

Forventningene til resultater er også store, men ofte blir man skuffet. Agendaen er viktig, men ofte dukker internasjonale og nasjonale saker opp og tar over debatten. Kompromissene blir kompliserte og fremdriften mindre enn forventet.

Toppmøtet 8.-9. mars hadde felles energi og klimapolitikk på agendaen og her var det virkelig mye som kunne gå galt. Landene har forskjellig energimix og mange av de nye landene ligger langt etter i økonomisk utvikling og energiforbruk.

Resultatet var imidlertid overraskende – lederne stod mer

samlet enn på lenge og samlet seg etterhvert om de viktigste forslagene fra Europakommisjonen:

- CO2-utslippet fra EU-landene skal ned med 20% frem til 2020 (i forhold til 1990) og om andre deler av verden blir med, kan man øke dette til 30%. Dette er et bindende krav – dog er man ikke enig om fordelingen mellom landene og på hvilken måte det er bindende.
- Andelen biobrensel i transportsektoren skal øke til minst 10% i 2020 – men dette er avhengig av holdbarhet og utvikling av 2. generasjons brensel (fra skog).
- Andelen fornybar energi skal øke til minst 20% av energiforbruket (bindende krav).

Dette er et kraftfullt signal til USA, Kina og andre land som Norge, at EU er villig til å gå foran med en ambitiøs politikk frem mot reforhandlingen av Kyotoavtalen.

Brussel er kjent for sin lobbyisme – men interessant i denne saken er den manglende lobbyismen.

Næringslivsorganisasjonene Business Europe (NHO) og Eurochambers har lobbet lavmælt for like konkurransevilkår – men sannsynligvis så har de her flere medlemmer mot seg enn med seg. Store deler av næringslivet ser store muligheter gjennom en kraftfull energi og klimapolitikk og dette gjør Business Europa svake.

Det er herlig å lese danske aviser etter toppmøtet – fylt med positive artikler om de muligheter dette gir for energi og teknologibedrifter – her har andre europeiske land mye lære.

Den europeiske fagforeningen ETUC er fullstendig tause når man snakker klima og energi – de lever fortsatt i en industriverden og våkner bare når dagens arbeidsplasser står på spill – og da biter de godt fra seg.

Fornybar-energi-lobbyen har selvfølgelig vunnet frem, men uten stor synlighet.

Fra norsk side så har regjeringen, Statoil og Bellona, sammen med andre store europeiske

forts. neste side

energiselskaper, kjempet for CO2-rensing – dette kom med i sluttdokumentet, men uten at det er en sentral del i politikken.

Mest synlig i Brussel har nok atomkraftlobbyen vært og de kom også hjem med et godkjent resultat. Atomkraft ble ikke akseptert som fornybar, men de fikk en positiv kommentar om at atomkraft spiller en viktig rolle som en ren energikilde – dette kommer nok til å inspirere Frankrike, Finland Tsjekkia og Slovakia til nye satsinger på atomkraft.

Den avgjørende lobbyisten denne gang har vært den EUROPEISKE VELGEREN. Alle ledere vil gjenvelges og for en gang skyld så ønsket alle lederne å komme hjem med en sterk energi- og klimapolitikk i bagasjen – velgeren er sterkere enn noen annen lobbyisme.

For Rogaland er resultatet av toppmøtet veldig oppløftende for energi og miljø konferanser som ICTPI i 2007 og EVS24 i 2009 – timingen for disse er nå perfekt.

Politikken er også et viktig signal for miljøer innenfor fornybar energi og energieffektivisering som vil får mange nye foretningsmuligheter i tiden fremover.

TATT AV VINDEN

Under den store stormen i Brussel i slutten av januar fallt taket ned i hodet vårt på Rue de la Tourelle 37.

Vi benytter denne anledningen til å flytte og fra 1. april finner dere oss i Rue du Luxembourg 23, 1000 Brussel. Vi er litt lenger fra DG TREN (transport og energi) og den norske ambassaden, men nærmere DG Forskning og Europaparlamentet.

Velkommen til Rue Luxembourg og Brussel.

VÅR FORNYBAR- ENERGIKLYNGE BØR KOMME TIL BRUSSEL

EUs nye energi- og klimapolitikk kommer til å sette i gang mye aktivitet i dynamiske bedrifter både på lokalt og nasjonalt nivå.

På det europeiske nivået er det gjennom politikk, regelverk og EU-programmene man skal bidra til å oppfylle de ambisiøse målene.

Det er særlig EUs forskningsprogram (7RP) og det nye rammeprogram for konkurransevne og innovasjon (CIP) som kan bidra til å øke andelen fornybar energi i Europa. Begge disse programmene startet i 2007 og skal vare frem til 2013.

Det nye forskningsprogrammet (7RP) har sitt hovedfokus på energieffektivisering og fornybar energi og i regionen har vi erfaring fra 5RP og 7RP. Bedrifter som Wave Energy (bølge) og Sunlab (sol) deltar i prosjekter i 6RP.

Innenfor energieffektivitet følger man opp 6RP med CONCERTO og Eco Building-Programmet. Her er det ventet en utlysning i slutten av året og det er derfor viktig å se nærmere på hvilke muligheter vi har for et "fremtidens hus" eller fremtidens samfunn (Concerto der man skal kombinere bruk av fornybar energi og energieffektivisering). Concerto har vi prøvd på før uten å lykkes, men programmet fortjener en ny sjanse.

'Intelligent energy' er et delprogram innenfor CIP (Competitiveness and Innovation) som skal forbedre energieffektiviteten og øke satsningen på fornybar energi i Europa.

Dette programmet er ikke forskning, men fokuserer på å øke markedstilgangen eller opptaket av allerede eksisterende teknologi og energisparende tiltak.

Den første utlysningen innenfor 'intelligent energy' kommer allerede i april. Informasjonsdagen for dette programmet finner sted 19. april i Brussel og dette er en yppelig mulighet for å lære mer om programmet og treffe andre europeiske aktører.

Deltagerlisten til disse dagene fylles fort opp og det er viktig at du så raskt som mulig melder deg på.

Og når du er i Brussel ordner vi selvfølgelig andre møter for deg.

Les mer om intelligent energi her:

http://ec.europa.eu/energy/-intelligent/index_en.html

EUROPEAN REGIONS RESEARCH AND INNOVATION NETWORK (ERRIN)

European Regions Research and Innovation Network er et Brussel-basert nettverk som er opprettet for å bidra til å øke forskning og innovasjon i europeiske regioner. En viktig strategi for å oppnå dette målet, er å øke deltakelsen innenfor det 7. rammeprogram for forskning (7RP) og EUs nye rammeprogram for konkurranseevne og innovasjon (CIP). ERRIN er satt opp for å støtte nettopp dette arbeidet gjennom å informere om de mange utlysninger innenfor de ulike EU programmene, utveksle erfaringer (best case) mellom regioner og arrangere informasjonsmøter med aktører fra regionene og Europakommisjonen.

Stavanger-regionens Europakontor har vært med fra en tidlig fase av prosjektet og deltok også i en arbeidsgruppe som job-

bet med å etablere ERRIN som et permanent nettverk etter at den opprinnelige pengestøtten fra Europakommisjonen var avsluttet. Det er Stavanger-regionens Europakontor (med støtte fra Rogaland fylkeskommune) som er medlem av ERRIN og gjennom nettverket jobber vi for at flest mulig aktører fra regionene skal delta på møtene slik at man kan utvikle felles EU- prosjekter.

ERRIN aktiviteter:

- Informasjonsdager innenfor ulike temaer/utlysninger innenfor CIP og 7RP .
- Workshops i forhold til utlysningene hvor man kan diskutere ulike prosjektforslag og finne europeiske samarbeidspartnere
- Det blir også startet arbeidsgrupper innenfor visse temaer

(helse, energi, innovasjon og kreative næringer) hvor fokuset er rettet mot EU - programmene .

- Det vil også i fremtiden bli gitt støtte til selve søknadsskrivingen ved at det blir arrangert søknadsskrivningskurs rettet mot EU-programmene.

ERRIN har vært viktig for regionens deltakelse i 'regions of knowledge'-delen av EUs forskningsprogram. Dette arbeidet med å øke deltakelse fra ulike aktører i regionen innenfor EU-programmene fortsetter og vi håper at mange i regionen vil benytte seg av dette nettverket i fremtiden. Vi kommer til invitere til workshoper og møter, men for å treffe riktig person er det viktig at vi hører fra dere som er interessert.

DANSK AGRO-INDUSTRI GÅR MOT ØST OG ET STØRRE INDRE MARKED

Utvidelser i EU skaper nye markeder, nye konkurrenter og ofte også nye ideer.

Markedene i gamle EU er mettet og de nye medlemslandene behøver vår teknologi og investeringer. Dansk agroindustri er godt eksempel på dette. Markedet i Vest-Europa forventes bare øke fra 2,7 milliarder kroner i 2005 til 2,9 milliarder kroner i 2010. Markedet i Øst-Europa derimot forventes øke fra 2,1 til 3,1 milliarder kroner. Dette er et godt eksempel på hvorfor industrien alltid støtter utvidelser. Interessant med dette eksempelet er at utvidelsen også leder til en økt satsing i nye "naboland" som Ukraina – som har langt igjen til medlemskap, men som har nærmer seg det indre markedet likevel.

At EU satser på biobrensel (se side 2) gjør ikke Ukraina og andre østeuropeiske land mindre interessant.

NORDLAND PROFILER SJØMATSNÆRINGEN PÅ EUROPEAN SEAFOOD FAIR

24.-26. april fylles Brussel av sjømatindustrien. European Seafood Fair er Europas største med 1600 utstillere fra 80 land på 32.000 kvm.

SRE har i mange år deltatt med representanter fra næringen i Rogaland, men vi har aldri klart få til en egen regional stand.

Fra år til år har vi opplevd en økt regionalisering av sjømatnæringen. De store spanske sjømatregionene med Galicia og de franske med Boulogne-sur-Mer i spissen, foretrekker å presentere sin regionale industri fremfor å forsvinne på en nasjonal stand. Kampen om investeringer er hard og for mange sjømatregioner er det avgjørende å vise sjømatprodusenter og entreprenører at de har attraktive

klynger og infrastruktur hos seg. Trøndelag har tidligere hatt egen stand, mens i år satser Nordland med egen stand der 7 produsenter presenterer seg. Nordland er en stor sjømatregion og passer godt inn blant Galicia, Boulogne og de andre.

Rogaland har aldri opptrått samlet på ESF, men med store satsinger på å være matfylke nummer en i Norge, burde man alvorlig tenke på dette – større synlighet enn her får man ikke. Alternativet er å la bedrifter ha egen stand eller være med på den norske standen, men da får man ingen regional profilering. Samtidig ender man opp med mange nordmenn rundt – hyggelig og viktig, men er man i Brussel bør man øke nettverket utenfor grensene.

KULTUR SOM VEKSTMOTOR I EUROPA

Kultur blir en stadig viktigere økonomisk sektor i EU.

Studien "The cultural economy in Europe" har kommet frem til følgende:

- I 2003 omsatte kulturen i EU for over €654 milliarder
- Sektoren bidro med 2,6% av BNP
- På 4 år fra 1999 til 2003 økte omsetningen med 19,7%
- I 2004 arbeidet 5,8 millioner mennesker i kultursektoren, dvs over 3% av den sysselsatte befolkningen

SRE deltok på et seminar som Wales-regionen organiserte i Brussel og der presenterte EU-Kommisjonæren for utdannelse og kultur, Vladimir Spidla, EUs politikk på dette området.

Spidla understreket viktigheten av å øke fokuset på kreativitet innenfor utdanningen i Europa og han fremhevet også kultur som en katalysator for innovasjon, sosial integrasjon og kreativitet.

Det blir nå jobbet for å få kultur

på agendaen i forhold til EUs Lisboa-agenda og Europakommisjonen arbeider med en rapport som kommer i april.

Gotland, Midt-Finland og Katalonia var tre regioner med interessante presentasjoner på seminaret.

Wales satset mye på å bli kulturhovedstad 2008. Liverpool vant, men søknadsarbeidet har ført til et oppsving for kulturen.

I Flandern satser man også mye på denne sektoren som har en omsetning på over €11 milliarder - dvs 2% av økonomien. Antall ansatte i sektoren har vokst med over 3% per år fra 1995 til 2003, mens Flandern totalt bare vokser med 0,6%.

I den årlige konkurransen om gaselebedrifter (hurtigvoksende bedrifter) som Danmark legger mye vekt på er det i 2006 "opplevelsesbedriftene" som er den store overraskelsen. De 199

opplevelsesgassellene utgjør hele 28% av alle gaselebedriftene i Danmark.

Rogaland fylke har lenge hatt en satsing på "Kultur som næring" og dette sammen med Stavanger2008, kulturinkubatoren på Tou scene (den kommer vel?) og et norsk skolesystem der man prioriterer kreativitet, gir oss et godt utgangspunkt for europeisk prosjekt. Parallelt med Stavanger2008 bør man arbeide aktivt med å styrke denne klyngen og hvorfor ikke gjøre dette sammen med andre europeiske regioner.

Årsrapport for Stavangerregionens Europakontor for 2006 finner du nå på:

www.one-market.org

WWW.ONE-MARKET.org
Pål Jacob Jacobsen kommer til Rogaland:
23.-25. april og 18.-20. juni.

Ta kontakt direkte med Randi Thorsen i Stavangerregionen Næringsutvikling om du ønsker møte eller foredrag.

E-post til Stavangerregionens Europakontor er som følger:
pal@onemarket.be

Redaksjonen avsluttet
15-03-2007

Gratis abonnement på «Nytt fra Brussel», enten på e-mail eller i posten.
www.nyttfrabrussel.net

STAVANGERREGIONENS EUROPAKONTOR:

Forus Næringspark AS ved Trygve Brekke - Lagerveien 23 - 4033 STAVANGER
Telefon: 51 44 66 00 - Telefax: 51 44 66 01

Ansvarlige for Stavanger-regionens Europakontor:
STAVANGER KOMMUNE, SANDNES KOMMUNE, ROGALAND FYLKESKOMMUNE, FORUS NÆRINGS-PARK AS,
IRIS, LYSE ENERGI, HAUGESUND KOMMUNE, KARMØY KOMMUNE, UNIVERSITETET I STAVANGER,
HØGSKOLEN STORD HAUGESUND

www.nyttfrabrussel.net